

В.Ю. Трайті, головний державний аудитор Державної фінансової інспекції України

ВИЗНАЧЕННЯ СУБ'ЄКТУ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНИХ ПРОГРАМ

Для визначення основного кола уповноважених суб'єктів на здійснення державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм (далі – ДФАВБП), доречно виділити тільки тих, які на нашу думку, мають безпосереднє відношення до бюджетного процесу, зокрема головний розпорядник бюджетних коштів, Рахункова палата України, Державна фінансова інспекція України, Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України.

У міжнародній практиці вважається усталеним поділ фінансового контролю на внутрішній та зовнішній. Лімською декларацією керівних принципів контролю встановлено, що «внутрішні контрольні служби утворюються всередині окремих відомств і організацій, у той час як зовнішні контрольні органи не є частиною організаційної структури установ, які перевіряються [1].

Однак, в даний час в Україні існують неузгодженості щодо загально визначеного поділу суб'єктів зовнішнього та внутрішнього державного фінансового контролю.

Згідно точки зору деяких вчених, зовнішнім відносно центральних органів виконавчої влади та підпорядкованих їм установ, є лише той

контроль, який здійснюється незалежним від виконавчої гілки органом – Рахунковою палатою. Інші суб'єкти державного фінансового контролю кваліфікуються ними як внутрішні [2, с. 36].

На нашу думку для кращого розуміння функції і значень кожного з суб'єктів ДФАВБП потрібно розмежувати їх між гілками влади. Зокрема, залежно від належності контролюючих суб'єктів до органу управління, що відповідає певній гілці влади, пропонуємо поділити ДФАВБП на такі 2 види: парламентський аудит і урядовий аудит.

Згідно чинного законодавство виключне право проведення державного фінансового аудиту належить Державній фінансовій інспекції України (далі ДФІ України) та Рахунковій палаті України (далі – РП України).

В Україні Парламентський аудит від імені Верховної ради України проводиться РП України, від імені виконавчої влади - ДФІ України. Однак, незважаючи на різні назви форм контролю, ці два основні суб'єкти ДФАВБП дублюють функції одне одного, а також методи та способи проведення ДФАВБП.

Виходячи з результатів дослідження та передуючи подальшому дослідженню зазначимо, що контрольні заходи, що проводяться ДФІ України та РП України в частині проведення ДФАВБП - це незавершений гібрид декількох видів контролю, який потребує значного доопрацювання і модернізації, в частині виокремлення чітких завдань та функцій, закріплення проведення ДФАВБП одним незалежним контрольним органом, переосмислення сутнісних, правових і методологічних основ.

Список літератури: 1. Лімська декларація керівних принципів аудиту державних фінансів прийнята в жовтні 1977 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/140217>; 2. Мельничук В. Г. Незалежний державний фінансовий контроль в Україні та досвід зарубіжних країн / В.Г. Мельничук // Фінансовий контроль. – 2002. – № 2. – с. 36.